

ptujski perutninar
informacije

št. 1 — marec 1988

*iskrene čestitke
ob dnevu žena*

Povzetek poslovnega poročila

k zaključnemu računu Perutnine Ptuj za leto 1987

Splošni in kadrovski podatki

STANJE ZAPOSLENIH

Dne 31. 12. 1987 je bilo v delovni organizaciji zaposleno 1841 delavcev, od tega 899 žensk in 942 moških ter 36 pripravnikov, od tega 19 žensk in 17 moških.

Po posameznih TOZD je bilo stanje naslednje:

TOZD	Zaposleni 31. 12. 1987	Zaposleni 1. 1. 1987	Plan 1987	Indeks 31. 12. 1. 1.	Indeks 31. 12. plan
Tovarna krmil	71	70	72	101,4	98,6
Perutninske farme	314	297	310	105,7	101,2
Mesna industrija	759	730	730	103,9	103,9
Transservis	212	216	215	98,1	98,6
Commerce	236	235	234	100,4	100,8
TOK Hajdina	31	29	32	106,9	96,8
DSSS	134	131	132	102,2	101,5
Ptujska tiskarna	84	87	81	96,5	103,7
SKUPAJ:	1841	1795	1806	102,5	101,9

Število zaposlenih se je v letu 1987 povečalo za 46 delavcev, ali za 2,5 % v primerjavi s stanjem na začetku leta. V primerjavi s planom delovne sile za leto 1987 se je zaposlenost povečala za 1,9 %. V letu 1987 je fluktuacija znašala 2,6 %, dočim je bila v letu 1986 v povprečju 4,05 %.

Pripravniki sta opravljala 36 pripravnikov, 11 pa jih je odšlo po uspešno opravljenem pripravniškem stažu. 1 pripravnik je nadaljeval pripravništvo v drugi TO. Vsak pripravnik po končanem pripravniškem stažu opravlja izpit pred osebno komisijo, ki jo sestavljajo: neposredni vodja, mentor in vodja tajništva samoupravnih organov.

KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA

Struktura zaposlenih delavcev je naslednja:

— vis. šola, III. stopnja, doktorat	38	— VK	42
— višja šola	50	— KV	558
— srednja šola	233	— PK	321
— nepopolnasrednjašola	54	— NK	545

IZOBRAŽEVANJE, ŠTIPENDIRANJE, PRIPRAVNIŠTVO

Delavski svet delovne organizacije je na junjski seji 1987 sprejel program usposabljanja in izobraževanja v DO, hkrati pa imenoval tudi lasten predavateljski aktiv.

K realizaciji programa smo pristopili načrtno, pri čemer je bila v ospredju potreba po strokovnosti in kvaliteti vsebin, da bi s tem uveljavili smotre usposabljanja, izpopolnjevanja in izobraževanja delavcev in kooperantov.

Zvrstila so se sledeča predavanja:

— Redni seminarji (preko pogodbenega sodelovanja z instituti oz. fakultetami ljubljanske in zagrebške univerze!) s področja zdravstvene problematike v perutninski proizvodnji.

— Dvodnevni seminar s predstavitvijo našega novega poslovnega partnerja ARBOR ACRES USA, v izvedbi njihovega predavateljskega teama.

— Prirejeni transfer ARBOR ACRES seminarja za delavce DE Reprocenter s poudarkom na obnovitvi kodeksa delovnih opravil (ob pripravah na sprejem prve pošiljke DSP iz AA-USA I).

— Predavanje o razkužilih oz. programu dezinfekcijskih sredstev Plive Zagreb.

— Program zdravstveno-izobraževalne dejavnosti ptujskega Zdravstvenega centra TOZD OZV, ki sestoji iz treh delov:

— študijski posvet razširjenega kolegija s specialisti ZC ter poldnevni seminar o alkoholizmu v združenem delu sta realizirana. Pred pričetkom pa so tudi zdravstveno-izobraževalna predavanja za vse delavce po delovnih enotah TOZD in DSSS, ki jih izvaja zdravniški predavateljski aktiv.

— Redni seminar za kooperante z opravljanjem preizkusov znanja.

— Izvedba pripravniških izpitov.

V letu 1988 se bo izobraževalna dejavnost nadaljevala z načrtovano intenziteto, s pričakovanjem, da bo objektivno možno uresničiti čim več zvrsti, ki jih opredeljuje naš izobraževalni program.

Štipendiranje

TOZD in DSSS štipendirajo 101 študentov in udeležencev izobraževanja in sicer:

— TO Perutninske farme	41
— TO Mesna industrija	22
— TO Transservis	15
— TO Commerce	1
— TO Tovarna krmil	3
— TO Ptujska tiskarna	6
— TOK Hajdina	1
— DSSS	12

Od tega v šolskem letu 1987/88 miruje 6 štipendij in sicer:

— TO Perutninske farme	3
— TO Transservis	2
— TO Tovarna krmil	1

Za 4 štipendije je predlog za vrnitev štipendije.

Vzrok: 3 niso nadaljevali študija, 1 se je po študiju zaposlil v drugi delovni organizaciji.

Ob delu se izobražuje po pogodbi z delovno organizacijo skupno 22 delavcev in sicer:

PERUTNINSKE FARME:

- 3 delavci na BTF — smer veterina II. stopnja
- 1 delavec na BTF — smer živinoreja I. stopnja,
- 1 delavec na BTF — smer živinoreja III. stopnja

TRANSSERVIS:

- 1 delavec na Višji šoli za organizacijo dela,
- 1 delavec na srednji strojno tehnični šoli,
- 1 delavec na Višji prometni šoli,

MESNA INDUSTRIJA:

- 1 delavec na BTF — smer živinoreja I. stopnja,
- 1 delavec na Višji pravni šoli,
- 2 delavca na Dopisni srednji tehnični šoli,
- 1 delavec na Srednji kovinarski, metalurški in strojni šoli — smer KV strojni ključavničar,

PTUJSKA TISKARNA:

- 1 delavec na VEKŠ — I. stopnja,
- 3 delavci na srednji grafični šoli,

COMMERCE:

- 1 delavec na VEKŠ — II. stopnja,
- 1 delavec na delovodski šoli V. stopnja,

DSSS:

- 1 delavec na VEKŠ — II. stopnja,
- 1 delavec na VEKŠ — I. stopnja,

TOVARNA KRMIL:

- 1 delavec na srednji tehnični šoli.

IZRABA DELOVNEGA ČASA

Izraba delovnega časa od 1. 1. do 31. 12. 1987

primerjava 1986	1987		Indeks 1987/86
	1987	1986	
1. Skupaj ur	4041345	3809611	106,1
2. Redno delo ur	325537	3124321	104,2
3. Izkoriščenost delovnega časa %	80,5	82,0	98,2
4. Državni prazniki ur	116688	101457	
Odstotek	2,9	2,7	107,4
5. Letni dopust ur	306037	281688	
Odstotek	7,6	7,4	102,7
6. Boleznine ur	184507	174554	
Odstotek	4,6	4,6	100,0
7. Porodn. in nega ur	159626	109586	
Odstotek	3,9	2,9	134,5
8. Ostale odsotnosti ur	18861	18005	
Odstotek	0,5	0,5	100,0
9. Nadurno delo ur	74796	59898	124,9

PRAVNE IN DISCIPLINSKE ZADEVE

V tem poročilu bomo skušali na kratko prikazati dela s številčnimi in opisnimi podatki o gospodarsko kazenskih zadevah, prekrških, civilno — pravnih in kazenskih zadevah, delovnih sporih, disciplinskih kršitvah delavcev. Podatki so prikazani za delovno organizacijo kot celoto in tudi za posamezne temeljne organizacije.

GOSPODARSKI PRESTOPKI

Od skupnega števila 9 gospodarskih prestopkov je v 3 primerih izrečena obsodilna sodba, v 3 primerih sodišče še ni izdalo sodbe in je v teku še dokazni postopek, v enem primeru pa so opravljena le preiskovalna dejanja, medtem ko je v 2 primerih sodišče gospodarsko kazenski postopek zoper TO ustavilo, ker je javni tožilec umaknil obtožbo.

DISCIPLINSKE ZADEVE

Skupna disciplinska komisija je do 31. 12. 1987 na 10 sejah obravnavala 82 zadev. Zoper tri delavce sta istočasno tekla po dva postopka, zato je v vseh primerih disciplinska komisija postopke združila. Disciplinska komisija je rešila 71 zadev, od tega 3 združene, 11 pa je ostalo še nerešenih.

Pregled izrečenih ukrepov pokaže sledeča tabela

TOZD	Opomin	Javni opomin	Razporeditev na druga dela	Denarna kazen	PDR	PDR pogojno	Ustavljen postopek	Nerešeno	Skupaj
TK	1	—	—	—	—	—	—	—	1
PF	1	2	—	—	5	4	1	2	15
MI	11	8	—	—	2	23	6	9	59
TOK	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TS	—	—	1	—	—	1	—	—	2
COM	—	—	—	—	1	1	—	—	2
PT	—	—	1	—	—	2	—	—	3
DSSS	—	—	—	—	—	—	—	—	—
SK.	13	10	2	0	8	31	7	11	82

Zoper sklep skupne disciplinske komisije je 8 delavcev vložilo zahtevek za varstvo pravic na delavski svet, ki je v vseh primerih potrdil sklep skupne disciplinske komisije. Šest delavcev je sprožilo postopek pri Sodišču združenega dela, ki je v enem primeru potrdilo sklep disciplinske komisije in delavčev zahtevek v celoti zavrnilo, v ostalih zadevah pa še ni odločilo.

VARSTVO PRI DELU IN VARSTVO PRED POŽAROM

VARSTVO PRI DELU

Seminarja na področju varstva pri delu je opravilo 111 delavcev.

V DO se je pripetilo skupaj 108 poškodb. Zaradi teh je bilo zgubljen 1682 delovnih dni, za nadomestilo osebnega dohodka pa je bilo izplačano 12.364.101,00 din.

Od skupnega števila poškodb se je pripetilo 6 poškodb na poti na delo ali z dela. Zgubljen je bilo 157 delovnih dni, za nadomestilo osebnega dohodka je bilo izplačano 1.119.768,00 din.

VARSTVO PRED POŽAROM

Pooblaščen osebe v vseh TOZD, TOK in DSSS imajo opravljen ustrezen izpit o varstvu pred požarom. Z ozirom na nove zakonske predpise, služba za varstvo pred požarom še ni v celoti ustrezno organizirana. Z zakonskimi predpisi so podane možnosti za ustanovitev lastnega servisa za preglede ročnih gasilskih aparatov, hidrantov in gasilskega orodja.

Ugotovljene pomanjkljivosti na področju varstva pred požarom je treba hitreje odpravljati.

STANOVANJSKE ZADEVE, DRUŽBENI STANDARD IN ZADEVE S PODROČJA SOCIALNE SLUŽBE

STANOVANJSKE ZADEVE

V letu 1987 smo kupili 5 stanovanj in sicer:

- 1 — 2 1/2 sobno
- 2 — 2 sobno
- 1 — 1 1/2 sobno
- 1 — 1 sobno

Za dodelitev najemnega stanovanja se je v letu 1987 prijavilo 46 prosilcev, 2 prosilca sta vlogo umaknila, 3 pa niso izpolnjevali pogojev po Pravilniku o reševanju stanovanjskih potreb delavcev. Izdelana je bila prioritarna lista in dana v obravnavo in potrditev delavskim svetom vseh TOZD, TOK in DSSS. Žal so

bila stanovanja dodeljena le 4 prosilcem, 37 pa jih še čaka na rešitev stanovanjskega problema. Eno dvesobno stanovanje je predvideno za kadrovske za potrebe TOZD Mesne industrije.

Vloge za posojilo za novogradnjo in adaptacijo je na podlagi razpisa v letu 1987 vložilo 196 delavcev in sicer:

- a) za novogradnjo 124 delavcev
- b) za adaptacijo 72 delavcev

Po vseh postopkih v skladu s Pravilnikom o reševanju stanovanjskih potreb delavcev je bila izdana in potrjena prednostna lista prosilcev za posojilo, ki je bilo dodeljeno:

- a) za novogradnjo 84 delavcem
- b) za adaptacijo 41 delavcem

Preostalih 71 delavcev ni izpolnjevalo pogojev po Pravilniku o reševanju stanovanjskih potreb delavcev.

Stanje po TOZD:

TOZD	št. vlog	Za novo-gradnjo	Za adaptacijo	Kredit odo. za novogr.	Kredit odo. za adaptac.	Skupaj	Niso izp. pog. novogr.	Niso izp. pog. adapt.	Skupaj
TK	4	3	1	2	1	3	1	—	1
PF	40	22	18	14	11	25	9	6	15
MI	76	53	23	39	17	56	14	6	20
TOK	2	—	2	—	—	—	—	2	2
TS	30	18	12	13	7	20	5	5	10
CO	22	13	9	8	2	10	5	7	12
PT	11	5	6	2	3	5	3	3	6
DSSS	11	10	1	6	—	6	4	1	5
SKUPAJ	196	124	72	84	41	125	41	30	71

Sredstva za a) novogradnjo v znesku 61.000.000 din
b) adaptacijo v znesku 12.500.000 din

SKUPAJ: 73.500.000 din

so bila razdeljena v skladu s Pravilnikom o reševanju stanovanjskih potreb delavcev.

ODDIH IN LETOVANJE DELAVCEV

V letu 1987 se je prijavilo za letovanje v naših počitniških kapacitetah 495 delavcev. Letovalo jih je 326 ali 66 % od prijavljenih, 169 delavcev ni letovalo. Od tega je 51 delavcev letovanje odpovedalo, ostalih 118 pa ni bilo razporejenih iz več razlogov in sicer:

- niso izpolnjevali kriterijev za letovanje po Poslovniku o letovanju,
- zaradi prepozne prijave in jih kasneje ni bilo možno razporediti po njihovi želji,
- niso se naknadno odločili za drugi kraj oz. termin,
- nekateri prijavljeni niso bili resni interesenti.

Pregled prijavljenih in razporejenih po TOZD:

TOZD	Prijavljeni	Razporejeni	%	Nerazporejeni	Odpovedali
TK	18	15	83	3	—
PF	77	46	60	25	6
MI	122	75	61	37	10
TOK	14	6	43	6	2
TS	84	55	65	26	3
COM	87	66	76	17	4
PT	25	16	64	8	1
DSSS	65	47	69	11	10
SKUPAJ:	495	326	66	133	36

Gornje stanje prijavljenih in razporejenih se razlikuje od stanja, ki je bilo objavljeno na začetku sezone in sicer zaradi nenehnih sprememb med letovanjem (zamenjave, odpovedi, nove prijave itd.).

V zimski sezoni 1986/87 smo od Impola v Slovenski Bistrici najeli za ljubitelje smučanja v RTC »Trije kralji« na Pohorju dve sobi.

Od 23 prijavljenih interesentov je bilo 17 razporejenih, 4 so odpovedali, 2 pa ni bilo mogoče razporediti z ozirom na željeni termin.

Razpolagamo še z lastnim bungalovom v RTC Unior na Rogli, ki ima 6 ležišč. Možnost koriščenja za oddih in rekreacijo je vse leto. V letu 1987 je izkoristilo to možnost 11 delavcev.

SOCIALNA PROBLEMATIKA

Številna delovna mesta v naši DO so izpostavljena škodljivim vplivom (mrz, vlaga, ropot, prah, plini, itd.). Število delovnih invalidov iz leta v leto narašča. Po stanju 31. 12. 1987 ima status delovnega invalida 35 delavcev. Od tega je 18 invalidov II. in 17 invalidov III. kategorije. V letu 1987 je bil priznan status delovnega invalida 4 delavcem, 6 invalidov pa je bilo invalidsko ali redno upokojenih.

Pri zaposlovanju delovnih invalidov imamo v praksi veliko težav, ko jim je po zakonu in na podlagi sklepa IK SPIZ potrebno zagotoviti ustrezno delo. Z ozirom na specifičnost delovnih mest je to največkrat neizvedljivo, oz. je težko najti ustrezno rešitev.

Fluktuacija delovne sile upada, kar pogojuje naraščanje števila delovnih invalidov. Nujno potrebno je ukrepanje na ravni DO, glede sistemizacije določenih delovnih mest za invalide.

PROBLEMATIKA ALKOHOLIZMA V DELOVNI ORGANIZACIJI

V naši DO imamo evidentiranih 45 delavcev, ki so več ali manj podvrženi prekomernemu uživanju alkoholnih pijač.

V letu 1987 so se zdravili od alkoholne odvisnosti 4 delavci, vendar pri 2 ni bilo uspeha.

Prizadevamo si, da bi bil osveščen oz. poučen o tej problematiki in njenem razreševanju čim širši krog ljudi.

Na podlagi Pravilnika o izvajanju in kontroli prisotnosti alkohola, mamil, zdravil in drugih sredstev je bil izdelan tudi program in izveden seminar za pooblaščen osebe za ugotavljanje vinjenosti med delom.

SLO IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

V letu 1987 smo vse varnostne in obrambne načrte na novo izdelali po novi predpisani metodologiji. Pri izdelavi varnostnih in obrambnih načrtov so aktivno sodelovali vsi nosilci obrambnega načrtovanja v TOZD, TOK in DSSS.

V vseh sredinah so bile izdane in sprejete politične varnostne ocene, iz katerih lahko zaključimo, da je politično varnostna situacija v DO dobra.

Kar se tiče CZ v lanskem letu ni bilo organiziranih tečajev za pripadnike CZ, pa tudi nove opreme za CZ nismo nabavljali.

V preteklem letu je naša enota PMP sodelovala na občinskem tekmovanju, drugih večjih aktivnosti pa nismo izvedli. V bodoče bodo morali posamezni štabi CZ sami izvesti in organizirati vaje ter dopolnilno izobraževanje ne samo za pripadnike CZ, temveč za vse zaposlene v svojih sredinah.

S področja varovanja družbenega premoženja ugotavljamo, da se je varnostna kultura zaposlenih v TOZD in njihovih DE v preteklem letu izboljšala, čeprav bi ta lahko bila boljša, če bi bila boljša samozaščitna osveščenost vseh zaposlenih. DPO in vsi delavci, ki delajo na področju družbene samozaščite se bodo morali aktivneje vključiti v delo, da se bo stanje še izboljšalo.

INFORMATIVNA DEJAVNOST

INFORMIRANJE IN OBVEŠČANJE DELAVCEV

Neposredno informiranje in obveščanje o poslovnih in drugih zadevah je bilo realizirano na zborih delovnih ljudi, raznih sestankih, sejah in konferencah.

Informacije za odločanje so delegati dobivali v glavnem s ciklostiranimi informacijami in drugimi gradivi. Gradiva za razprave in odločanje o zaključnem in periodičnih obračunih so bila pripravljena v vsem delavcem razumljivi obliki in pravočasno, za temeljite razprave pred odločanjem o le-teh. Posredno informiranje in obveščanje je potekalo preko glasila Ptujski perutinar, biltena, ciklostiranih obvestil in oglasnih omaric. Izjemoma preko razglasnih postaj (ozvočenja).

IZDAJA INTERNEGA GLASILA

V letu 1987 je izšlo 6 številčk Ptujskega perutnarja, 4 številčke Informacij in ena priloga.

Izredna skrb je bila namenjena seznanjanju širše javnosti o delu in gospodarjenju delavcev in kooperantov v naši delovni organizaciji. O vseh pomembnejših dogodkih v kolektivu so skozi leto poročali lokalni regijski in osrednji časopisi v Sloveniji in izven nje.

V prihodnje bomo tako obliko še utrjevali.

Nismo pa zadovoljni s sodelovanjem z glasilom, ker se premalo sodelavcev odloča za aktivno sodelovanje. Premalo je povratnih informacij. Glasilo bi bilo z boljšim sodelovanjem delavcev iz vseh TOZD bogatejše in privlačnejše. Da bi se sedanje stanje izboljšalo, smo poskušali najti razloge za nepripravljenost sodelovanja. Zato je uredniški odbor izvedel Anketo o obveščanju, vendar željenega učinka tudi na ta način nismo dosegli.

O tem smo širše poročali v Perutninarju.

Uresničevanje planskih ciljev

Z letnim planom za leto 1987 smo si zadali za cilj 1,4 % porast proizvodnje in 0,9 % porast produktivnosti.

Leto 1987 je za nami in, ko primerjamo dejansko dosežene rezultate za celotno DO lahko ugotovimo, da so planski cilji v glavnem preseženi.

Tako je planirana proizvodnja v DO presežena za 4,9 %, v primerjavi z letom 1986 pa se je povečala za 5,3 %.

Planirana produktivnost je presežena za 2,4 %, v primerjavi z letom 1986 pa se je povečala za 0,8 %.

Po posameznih TOZD so planski cilji v letu 1987 doseženi z naslednjimi kazalci:

TOZD Mesna industrija kot eden od najbolj realnih pokazateljev rezultatov celotne reprovlerige, je planirano proizvodnjo presežila za 9 %, v primerjavi z letom 1986 pa se je proizvodnja povečala za 8,3 %. Na tako ugoden rezultat TOZD MI je v največji meri vplivalo veliko povečanje razreza (za 29,4 %), 10,9 % povečanje proizvodnje mesnih izdelkov in povečan uslužnostni zakol v živinski klavnici.

Tako se je proizvodnja perutninskega mesa v letu 1987 povečala za 734 ton in proizvodnja mesnih izdelkov za 597 ton. Dosežena produktivnost v TOZD MI je na nivoju lanskoletne, čeprav so pri izračunih upoštevana vsa dodatna dela in višje oblike obdelave.

Planirani izvoz perutninskega mesa je presežen za 24 %. Tako je bilo izvoženo 7.440 ton perutninskega mesa od tega 320 ton razreza in 297 ton fileja.

Tovarna krmil je planirano proizvodnjo presežila za 4,2 %, posledica tega povečanja so višje teže piščancev kot so bile planirane.

V primerjavi z letom 1986 se je proizvodnja krmil povečala le za 1,9 %, kar je glede na povečano proizvodnjo mesa ugoden kazalec. Tudi produktivnost je ugodno dosežena.

V TOZD Perutninske farme planirano proizvodnjo ni dosežena, medtem ko se je v primerjavi z letom 1986 povečala za 2,4 %. Tudi planirana produktivnost v TOZD ni dosežena. Kljub temu pa so bili v BRO proizvodnji tako na farmi Breg kot na farmi Kidričevo planirani cilji doseženi.

Plan je presežen tudi v reprocentru.

TOK Kooperacija je presežila planirano proizvodnjo za 4 %, v primerjavi z letom 1986 pa se je proizvodnja povečala za 5,5 %. Ugoden je tudi indeks produktivnosti.

Transservis je planiran obseg storitev presežil za 9,5 %, v primerjavi z letom 1986 pa se je realizacija povečala za 1,7 %. Tako ugoden indeks doseganja plana je v glavnem na račun transporta, še posebej zaradi večje uporabe prikolic kot je bilo planirano.

Commerce je presežil planirani obseg prodaje za 3,1 %. v primerjavi z enakim obdobjem lani pa se je prodaja povečala za 3,8 %. Planirana produktivnost je presežena za 2,3 %.

TOZD Ptuj **tiskarna** je planirani obseg proizvodnje in storitev realizirala 100 %. V primerjavi z letom 1986 se je obseg povečal za 3,1 %

Iz navedenega je razvidno, da so bili v letu 1987 v glavnem doseženi dobri proizvodni rezultati v celotni DO.

Večjih težav in problemov med letom ni bilo, tako da se je proizvodni proces odvijal brez večjih zastojev.

Doseženi rezultati v letu 1987 so dobra osnova, pa tudi vzpodbuda za delo v letu 1988.

acije-

Investicijska dejavnost

Investicijska dejavnost je bila v letu 1987 zelo intenzivna. Največ pozornosti oz. vlaganj je bilo namenjenih rekonstrukciji in modernizaciji perútninske klavnice. Zaradi obsega del je bil celotni program rekonstrukcije in modernizacije že v začetku razdeljen v tri glavne faze. Prva in druga faza del sta bili v glavnem zaključeni v letu 1987, za tretjo fazo, ki je po obsegu del najzahtevnejša, pa se je izdelal investicijski program, ki je bil sprejet na delavskih svetih in zborih delavcev v mesecu oktobru. Pričetek III faze je predviden v II kvartalu 1988. leta.

Ker je pred nami največja naložba Perutnine do slej, ki je življenjskega pomena za delovno organizacijo, bo potrebno ostale naložbe temeljito pretehtati in predlagati samoupravnim organom le takšne naložbe oz. nabave, ki bodo temeljile na temeljitih predhodnih analizah upravičenosti tudi s strani strokovnih služb.

V nadaljevanju je podrobneje opisana investicijska dejavnost po TOZD.

V **TOZD Tovarni krmil** se je v letu 1987 nadaljevalo z izvajanjem del na rekonstrukciji tovarne krmil (gradnja nove peletirne linije, razširitev kotlarne in trafo postaje ter nabava pripadajoče opreme). Zaradi nepredvidenih del je bilo za to investicijo dodatno izločeno 19 milj. din — Gradis Ljubljana, TOZD Gradnje Ptuj. V mesecu novembru je bil izvršen tehnični pregled, sedaj pa čakamo še na uporabno dovoljenje.

V **Tovarni krmil** so bila v letu 1987 investicijska vlaganja še v »kemično pripravo vode«, za kar je bila podpisana pogodba z IMP Maribor v znesku 196 milj. din. Investicija je v zaključni fazi in bo predvidoma končana v I. kvartalu 1988. leta. Za izvedbo namaščevalne linije je bilo izločeno 86 milj. din.

V **Tovarni krmil** je bilo za investicijsko vzdrževalna dela porabljeno 62 milj. din in sicer za popravila na meteorni kanalizaciji, ponikalnicah, popravilo vratarnice, garderob.

Za TOZD je bila nabavljena še razna oprema v znesku 35 milj. din.

V **TOZD Perutninske farme** je bilo v letu 1987 porabljenih 95 milj. din za nakup razne opreme vključno z elektroenergetskim prispevkom za povečanje priključne moči na farmi Kidričevo.

Za adaptacijo Testne postaje na VAŠ Maribor je bilo porabljeno za nabavo agregata 3,5 milj. din ter 7,6 milj. din za dodatna dela na ponudbi OZ Panorama Ptuj. Adaptacija Testne postaje je bila v letu 1987 zaključena.

Opravljeni so pripravljala dela za povečanje garderob in sanitarij na DE Sela.

V **TOZD Mesna industrija** je investicijska dejavnost najbolj intenzivna. V ospredju je investicija »Rekonstrukcija in modernizacija v TOZD MI«, ki je bila razdeljena v tri glavne faze.

V letu 1987 je bila I. faza zaključena, II. faza, ki je zajemala gradnjo hladilnic, ekspedita s tehničnimi službami ter zunanjo ureditev pa je bila v izgradnji. Predračunska vrednost za II. fazo je bila 1.467.946.000,— din, vendar je bilo v letu 1987 zaradi dodatnih del (pri zunanji ureditvi, kanalizaciji, dodatna gradbena dela, nabava telefonske centrale, tehtnic) izločeno še 580 milj. din. II. faza rekonstrukcije in modernizacije TOZD MI je bila v letu 1987 v glavnem končana, saj je bil izvršen tehnični pregled v mesecu oktobru, čakamo pa še na uporabno dovoljenje. V teku so še dela na zunanji ureditvi, ki pa bodo zaključena v začetku leta 1988.

V letu 1987 se je začela gradnja garderob, pralnice in skladišča embalaže v predračunski vrednosti 898 milj. din. Kot najugodnejši izvajalec je bil izbran SCT Ljubljana. Objekt je končan, tehnični pregled pa bo februarja 1988.

Prav tako se je v letu 1987 začela izgradnja strojnice v znesku 298 milj. din po ponudbi SCT Ljubljana. Strojnica je še v gradnji.

Za izvedbo III. faze rekonstrukcije in modernizacije TOZD Mesna industrija, ki je po obsegu in vrednosti najzahtevnejša, je bila v začetku leta 1987 imenovana komisija za izdelavo investicijskega programa. Le-ta je bil izdelan in sprejet na zborih investitorja 27. in 28. oktobra 1987 in delavskem svetu DO dne 28. 10. 1987.

Predračunska vrednost za III. fazo znaša po stalnih cenah 32,7 milijard din, po tekočih cenah pa 67,6 milijard din. Strukturno predstavljajo lastna sredstva 41,3 % krediti (finančni in komercialni) pa 58,7 %. Pričetek gradnje je predviden v aprilu 1988, dovršitev do konca leta 1990. Glavni del naložbe bo dokončan že koncem leta 1989 tako, da bo načrtovana proizvodnja stekla v letu 1990. V letu 1989 do 1990 bodo dograjeni spremljajoči objekti: kafilerija, biofilter čistilna naprava, zaklonišče in zunanja ureditev.

Za predhodna dela III. faze je bilo izločeno v letu 1986 139 milj. din, v letu 1987 pa 184 milj. din.

V letu 1987 je bila za TOZD nabavljena še razna oprema v znesku 269,5 milj. din.

Poleg investicijskih vlaganj so v TOZD MI potekala še razna investicijsko vzdrževalna dela.

V **TOZD Transservis** je bilo v letu 1987 porabljeno za nabavo dotrajanih avtomobilov in ostale opreme 241 milj. din.

V **TOZD Commerce** so se v letu 1987 odločili za nakup prodajnega skladišča v Zagrebu v vrednosti 450 milj. din. Skladišče je v stanovanjsko poslovni stavbi, v kateri so tri komore LTH á 5 ton, večji manipulativni prostor, dve pisarni, prostor za skladiščnika, garderobe s sanitarijami in nakladalna rampa.

Izdelana je bila projektna dokumentacija za razširitev prodajalne v objektu ŽILAVEC na Potrčevi c. v znesku 4,8 milij. din.

Za nabavo razne opreme je bilo porabljenih še 85 milij. din.

V TOZD Commerce je bilo v letu 1987 porabljenih še 16 milij. din za razna investicijsko vzdrževalna dela.

Za DSSS je bila nabavljena oprema v višini 23,2 milij. din (v glavnem za EOP).

V TO Kooperacija v letu 1987 ni bilo novogradenj hlevov za rejo piščancev pri kooperantih, tako da so bila le vlaganja v obstoječe hleve. Gradbeno obnovljenih z delno menjavo opreme je bilo 73 hlevov, omogočeno pa je bilo še sofinanciranje nakupa elektro agregatov v hleve še 35 kooperantom. Za vzdrževanje teh hlevov je bilo porabljenih 161 milij. din sredstev združene amortizacije in kredita.

Komercialno poslovanje

NABAVA

Leto 1987 je bilo v pogledu oskrbe surovin in reprodukcijskega materiala mnogo težavnejše od preteklih let. Visoka stopnja inflacije je pripomogla k skrajni neurejenosti tržišča. Cene surovinam in materialom so narasle tudi do 300 %.

Tovarna krmil je bila oskrbljena prvo polletje s koruzo, kupljeno v jeseni leta 1986. Ob rekordni proizvodnji leta 1986 je bila cena ugodna, kljub visokim obrestim, ki so bremenile zaloge. Problem oskrbe je nastal v poletnih mesecih. Družbeni sektor je umetno sušeno koruzo delno porabil za lastno proizvodnjo, večje količine pa izvozil.

Ob velikem povpraševanju po kvalitetni koruzi in ob zelo slabi ponudbi privatnega sektorja, je cena koruzi močno naraščala in dosegla v mesecu avgustu že ceno 200 din za kg. V tem času nas je delno rešil neposreden odkup in prevzem od privatnega sektorja na osnovi takojšnjega izplačila.

Elementarne nesreče (toča — neurje), ki so prizadele večji del Slavonije in Bačke, so pripomogle k slabi ponudbi naravno suhe koruze do nove žetve. V tem času smo se slovenski perutninarji odločili za uvoz sirka, ki pa je prispel v Jugoslavijo zelo pozno, šele v začetku nove žetve.

Žetev koruze letnika 1987 je bila zaradi navedenih vzrokov v povprečju manjša za 30 %. Kljub zamrznitvi cen je cena koruzi narastla do konca leta na 250 din/kg.

Z nakupi ostalih surovin in repromateriala domačega izvora smo zadovoljevali potrebe v količinah in kakovosti za vse temeljne organizacije.

Zavedamo se, da so zaloge surovin po današnji zakonodaji velika obremenitev v stroških. Na žalost jugoslovansko tržišče ne jamči, da bi lahko ob minimalnih zalogah nemoteno skrbeli za tako veliko živo proizvodnjo.

Smatramo, da smo za Mesno industrijo zadovoljivo reševali oskrbo z nakupi surovin, polizdelkov, repromateriala in embalaže.

Pri izvozu blaga občasno prihaja do pripomb na kakovost embalaže, vendar moramo računati tudi na stroške, ki spremljajo to nabavo.

Za potrebe Perutninskih farm in TOK Kooperacije smo stelje nabavili dovolj. Radi večjega izbora dobaviteljev, smo se odločili za nakup najkakovostnejše stelje to je hoblovine in luske. Opustili smo nakup žagovine, ki vsebuje preveč vlage.

REZERVNI DELI IN OPREMA

Pri nabavi rezervnih delov in opreme v letu 1987 nismo imeli večjih problemov. Nabava je tekla, lahko bi rekli, dokaj normalno, z občasnimi zastoji le pri nekaterih kritičnih materialih, Vse to pa ni motilo redne proizvodnje. Tudi založenost z ostalim reprodukcijskim materialom je bila dobra. Poseben problem so cene, ki se iz dneva v dan spreminjajo.

ENERGETSKI VIRI

Pri nabavi energetskih virov ni bilo nobenih zastojev, zahvaljujoč pravočasnim nabavam in določenim zalogam po TOZD. Med letom so se v nekaterih obdobjih pokazala pomanjkanja predvsem pri tekočih gorivih in plinu. Z ozirom na pravočasnost nabav pa v proizvodnji nismo tega občutili, zato lahko rečemo, da v letu 1987 na tem področju nismo imeli težav.

PRODAJA MESNIH IZDELKOV

Pri prodaji perutninskih izdelkov beležimo iz leta v leto občutno rast, saj smo prodali 561 ton več izdelkov kot leto poprej. Presegli smo tudi planirano količino za 9,6 %. Na ugodno rast prodaje je vplivala predvsem ustaljena kakovost, oz. razširitev prodajne mreže. Povečano prodajo beležimo v vseh predstavništva razen na območju Banja Luke, pri kupcu »ZMAJEVAC« Zenica in maloprodaji ter potniški prodaji na območju Maribora.

Količinsko je največja rast prodaje v Srbiji, kjer prodamo 57,6 % celotne proizvodnje. Prodaja je porastla še v Sarajevu, Zagrebu, Ljubljani, MIP — Ptuj. Padeč prodaje beležimo pri »ZMAJEVCU« Zenica in na območju Banja Luke.

Še vedno so neugodni kazalci pri prodaji prek lastne maloprodaje v Ptuj, Mariboru in potniški prodaji.

Nujno je potrebno v prihodnje razširiti program ponujenih izdelkov, kajti konkurenca je vedno bolj agresivna z dobrim dizajnom in širokim asortimanom. Potrebno bi bilo preiti na egalizacijo tudi ostalih izdelkov, kar je še vedno zahteva predvsem naših večjih kupcev.

PRODAJA PERUTNINSKEGA MESA

Skupna prodaja perutninskega mesa v letu 1987 je bila za 1 % večja kot v predhodnem letu s tem, da je bila za 8 % manjša prodaja na domačem trgu. Značilnost je, da nam je primanjkovalo mesa na domačem trgu celih 9 mesecev zaradi izredno povečanih količin prodanih v izvoz, saj beležimo indeks 151 ali 2.250 ton več kot v letu poprej. V zadnjem kvartalu pa je močno padlo povpraševanje zaradi zadnje korekture cen in pa manjših izvoznih količin, kar je vzrok za precejšnje povečanje zalog.

DELEŽ DOMAČE PRODAJE ZNAŠA	76,3 %
DELEŽ PRODAJE V IZVOZ	23,7 %
SKUPAJ	100 %

Volitve 14. marca

KOLIČINSKI PREGLED DELEŽEV PRODAJE PO POSAMEZNIH PODROČJIH

Področje	Indeks 86/87	% real. plana	Delež dom. prod.
Slovenija	100	97,6	33,4
Srbija	91	99,2	27,8
Hrvatska	100	100,3	20,9
BiH	85	91,2	15,6
Prod. rep. rez.	17	—	0,8
Makedonija	90	73,6	1,5
Skupaj dom. prod.	92	97,7	76,3

PRODAJA PLEMENSKEGA MATERIALA V LETU 1987

Primerjava realizacije prodaje DSP staršev s planom kaže dokaj neugodne rezultate, saj je bila domača prodaja realizirana le s 55,8 % in izvoz le z 10 %. Ob upoštevanju količine DSP staršev, ki so bili izvoženi v obliki valilnih jajc in količin DSP staršev, ki so bili vhlavljeni doma pa je realizacija reprocentra 92,7 %. V primerjavi z letom 1986 pa so rezultati zelo dobri, saj je bilo izvaljenih 38 % več DSP staršev, na domačem trgu pa prodanih za skoraj 62 % DSP staršev več kot v preteklem letu. V izvoz je prodanih 85 % več valilnih jajc od starih staršev. Nekateri indeksi vrednostno niso primerljivi zaradi primerjave realizacije, ki je s fizičnim planom zastavljen drugače kot je realizacija dejansko mogoča. Tako je še najrealnejša realizacija s preteklim letom, ta pa kaže dokaj ugodne rezultate.

Ko primerjamo realizacijo prodaje valilnih jajc za BRO, ne moremo mimo dejstva, da so pri nas v posameznih obdobjih viški valilnih jajc zelo veliki v drugih obdobjih pa nam valilnih jajc skorajda primanjkuje.

V primerjavi z letom 1986 pa smo prodali skupno 16 % več valilnih jajc ter za 4 % povečali izvoz.

Pri prodaji DSP-BRO rezultati niso ugodni saj je prodaja realizirana le z 32 %, kar je treba pripisati dokaj neenakomernim viškom DSP, ki se pojavljajo v dnevni količinah po 100.000 komadov ob dnevih, ko klavnica ne dela zaradi praznikov. Takih količin pa praktično ni mogoče plasirati na tržišče. Na neenakomerno pojavljanje viškov DSP kaže tudi dejstvo, da smo kljub nerealizirani prodaji morali v posameznih obdobjih dokupiti skupno 430.000 komadov DSP. To je sicer bistveno manj kot v letu 1986 vendar pa 10 krat več kot smo načrtovali.

14. marec — dan volitev

14. marca bomo na običajnih voliščih v vsej delovni organizaciji volili predlagane kandidate v organe upravljanja na nivoju TOZD in DO.

Volišča bodo odprta že pred začetkom dela.

Izkažite svojo pripadnost delovni sredini!

BLAGOVNA MENJAVA S TUJINO IN GLAVNI KAZALCI IZVOZA IN UVOZA V LETU 1987

I Z V O Z	v 000 din USA \$ = 451,60			
	1 9 8 6		1 9 8 7	
	Količina	Vrednost	Količina	Vrednost
Perut. meso — kg	4.922.448	2.016.092	7.439.994	3.670.296
Divjačina — kg	65.180	56.694	58.068	80.794
Val. jajca-bro - kom	2.156.040	114.995	2.315.600	99.707
Val. jajca-star. - kom	302.200	51.455	561.240	89.552
DSP	—	—	30.000	11.927
Skupaj	din 2.239.236 \$ 4.958.450		din 3.952.276 \$ 8.751.718	

U V O Z	1 9 8 6	1 9 8 7
TOZD Tovarna krmil	3.115.430	2.763.037
kliring	140.750	70.427
TOZD Mesna industrija	216.348	148.416
kliring	—	40.445
TOZD Perutninske farme	427.050	425.427
TOZD Transservis	13.405	2.152
TOZD Commerce	12.460	7.625
TOK Hajdina	104	—
TOZD Ptujaska tiskarna	361	469
DSSS	—	—
	din 3.785.158 \$ 8.381.660	din 3.346.677 \$ 7.410.710
	kliring 140.750 \$ 311.670	kliring 111.321 \$ 246.500

IZVOZ PIŠČANČJEGA MESA PO POSAMEZNIH PODROČJIH

	v kg					
	Celi piščanci	File	Bedra	Prsa	Krila	Skupaj
Italija	1.104.658	90.916	—	—	—	1.195.574
Avstrija	97.715	26.277	8.952	10.070	—	143.014
Švica	2.704	2.028	3.348	—	792	8.872
Grčija	790.053	—	—	—	—	790.053
ZR Nemčija	—	58.515	—	—	—	58.515
Belgija	—	119.085	—	—	—	119.085
Kanar. otoki	223.688	—	—	—	—	223.688
Jemen	4.901.193	—	—	—	—	4.901.193
	7.120.011	296.821	12.300	10.070	792	7.439.994
Plan izvoza za leto 1987	6.600.000					
Realizacija	8.751.716					132,60 %
Plan uvoza za leto 1987	9.000.000					
Realizacija	7.410.710					82,34 %

Podatki kažejo, da smo v letu 1987 izvozili za 76,5 % več kot v letu 1986 in za 33 % več kot smo planirali.

Pokritost uvoza z izvozom je prav tako ugodna in sicer 118 %, s tem smo ostali izvozno aktivna organizacija.

Po izvozno skromnem letu 1986 smo lani izvozili za polovico več piščančjega mesa kot v predhodnem letu. Največ v Jemen (skoraj 2/3 vseh količin, 2.539 ton pa smo prodali na zahtevnejša zahodnoevropska tržišča. Načrtovali smo močnejšo prodajo v razvite zahodne države, vendar smo se tu srečevali z izjemno močno konkurenco in zaščito domačih proizvajalcev. Konec leta so se v svetu uvozne datjave in carine za jugoslovanske piščance povišale, kar za nas predstavlja pri praktično vseh kupcih pritisk na znižanje cen. Ponudba piščančjega mesa je na svetovnem trgu bistveno večja od povpraševanja, zato smo se borili za vsakega novega kupca, z ogromnimi na-

pori pa obdržali stare. Precej manjše količine kot v letih 1985 in 1986 smo lani prodali v Italijo in Avstrijo. Vzrok za to lahko iščemo edino v cenah, saj je konkurenca nudila 10—20 % nižje cene.

Kljub nesporni kakovosti mesa naših piščancev se moramo sprijazniti z dejstvom, da spadamo na zahodnih tržiščih v nižje cenovne razrede. To je tja, kjer so Madžari, Brazilci, Romuni, Čehoslovaki in Poljaki. Našo perspektivo v prihodnje vidimo v prestopu v višji cenovni razred, to je med Francoze, Nizozemce, Dance. Prav je, da danes razmišljamo o tem, realne možnosti pa bomo pridobili šele z novo klavnico in predelavo, ki bosta registrirani tudi za izvoz v dežele Evropske gospodarske skupnosti.

Poleg piščančjega mesa smo lani povečali izvoz brojljarskih valilnih jajc za 7,5 %, starševskih pa celo za 86 %.

O težavah pri uvozu smo v preteklem letu že veliko govorili. Vrednostno je bil uvoz v letu 1987 za približno milijon dolarjev nižji kot leta 1986, pa tudi plana uvoza nismo dosegli (le 82 %). Kljub temu je bila naša proizvodnja v zadostni meri oskrbovana s potrebnimi surovinami, repromaterialom in rezervnimi deli iz uvoza.

Finančno poslovanje

V prejšnjih točkah smo navedli podatke o rasti proizvodnje, produktivnosti dela, znižanju porabe krmil na enoto prirasta in izboljšanju nekaterih proizvodnih normativov. Iz tega bi izhajal zaključek, da bodo tudi vrednostni poslovni kazalci dobri. Temu pa ni tako. Glavni vzrok za to pa je novi obračunski sistem, saj so nekateri elementi pri obravnavanju finančnega poslovanja težko primerljivi ali celo nepriemerljivi.

Glavni poslovni kazalci za DO so:

Elementi	1986	Plan 1987	1987	v 000 din	
				Indeks 4:2	4:3
1	2	3	4	5	6
Celot. prihod.	83.129.131	160.996.550	169.802.220	204	105
Mater. stroški	69.751.251		146.542.403	210	
Amortizacije	1.660.500	2.933.374	3.270.748	197	112
Dohodek	11.717.380	19.159.061	19.989.069	171	104
Obvez. iz dohod.	2.897.882		5.714.617	197	
Cisti dohodek	8.819.498	13.841.276	14.274.452	162	103
Osební dohodki iz čist. dohod.	4.416 329	9.291.598	9.432.360	214	102
OD iz naslova upr. dr. sr.		724.182	666.780		92
ČD za stanov. izgradnjo inv. SP	193.574	456.357	466.023	241	102
ČD za osluge pot. inv. SP		100.000	33.411		33
ČD za rezr. sklad	445.307	710.169	744.822	167	105
Pris. sredstva mat. proizv.	577.147	122.410	592.985	103	484
ČD za zboljš. mat. os. dolg.	99.946		163.448	164	
ČD za poslovni sklad	3.087.195	2.436.260	2.174.623	70	89
Revalor. PS	1.015.026	9.181.492	10.573.812	1042	115

Na ravni delovne organizacije smo v letu 1987 dosegli 169.802.220.000 din celotnega prihodka, kar je za 104 % več kot leto prej in 5,5 % nad načrtovanim celotnim prihodom za leto 1987.

Rast celotnega prihodka izhaja delno iz fizične rasti proizvodnje in sicer 5,3 % ostali del pa iz višje ravni cen.

Na celotni prihodek so vplivali tudi dohodkovni odnosi iz poslovanja Posebne finančne službe, vendar letos zaradi spremenjenega obračunskega sistema le iz prihodkov realnih obresti v išini 428.350.765,97 din.

Prihodki iz dohodkovnih odnosov med TO so:	
TOVARNA KRMIL	+ 8.847.509.152 din
PERUTNINSKE FARME	+ 2.933.235.093 din
MESNA INDUSTRIJA	- 13.168.732.427 din
T O K	+ 347.541.341 din
TRANSSEKVIS	+ 676.086.161 din
COMMERCE	+ 364.360.680 din
Poslovni presežek PFS	428.350.765,97 din

Relativno visoki zneski dohodkovnih odnosov so zato, ker smo ekonomske odnose med TOZD in TOK načrtovali z bistveno nižjo inflacijo kot je bila. Z dohodkovnimi odnosi smo poračunali tudi nov element stroškov, to so revalorizacijski odhodki, ki so posledica novega obračunskega sistema.

Materialni stroški so porasli za 101 % in bi v primerjavi s celotnim prihodom njihova rast zaostajala za 3 %, kar pa ni tako, saj med odhodki najdemo novo kategorijo t. j. revalorizacijske stroške, ki so doseženi v višini 8.108.728.000 din in če te prištejemo k materialnim stroškom, je njihova rast 113 %, kar je za 9 % nad rastjo celotnega prihodka. Iz te osnove je relativno skromna rast dohodka in čistega dohodka. Povečana produktivnost, znižana konverzija in mogoče še kakšen pozitiven element našega poslovanja, se je zaradi spremenjenega obračunskega sistema v primerjavi s preteklim letom v revalorizacijskih stroških izgubil.

Minimalna amortizacija je porasla za 92 %. Če upoštevamo tudi revalorizacijski del oz. v preteklem letu pospešeno amortizacijo, je rast amortizacije 97 %.

Reklamni stroški, reprezentančni stroški, dnevnice in kilometrine rastejo nadpovprečno, v glavnem zaradi višjih cen teh storitev, zato smo to povečanje z rebalansom plana tudi sprejeli.

Povračilo poslovnih stroškov delovne skupnosti je tudi zaradi obračunske spremembe neprimerljivo, saj bi primerjava povračil poslovnih stroškov po enotnem sistemu pokazala le 220 % rast.

Izdatki za prehrano delavcev ter povračila za prevoz na delo so v glavnem višji zaradi rasti cen.

Dohodek na ravni delovne organizacije je dosežen v višini 19.989.069.000 din in je višji za 71 % oz. za 4,3 % nad planiranim.

Obveznosti iz dohodka rastejo dosti hitreje kot dohodek in bi tu težko govorili o razbremenitvi gospodarstva.

Tudi v živinski klavnici zaključujemo poslovanje z izgubo. Tu vsako leto znova ugotavljamo, da delavci Perutnine pokrivajo razkorak cen za ostale vrste mesa. Vendar se ta razlika iz leta v leto le veča, saj je porasla v primerjavi s preteklim letom za 298 %.

Izgube so še v nekaterih drugih enotah, predvsem v posameznih poslovalnicah Commerca, ki pa deloma izhajajo iz naših dohodkovnih instrumentov, s katerimi smo načrtovali nižjo stopnjo inflacije kot je bila.

Poprečni bruto zaslužek kooperantov za leto 1987 znaša 98,32 din za kom oz. 118,3 % več kot v letu 1986. Taka rast je v skladu z rastjo dohodkov delavcev.

Tako je čisti dohodek v delovni organizaciji 14.274.452.000 din in je 62 % večji kot v preteklem letu in le 3,1 % nad planiranim.

PREDLOG DELITVE ČISTEGA DOHODKA

Na osnovi rasti fizičnega obsega proizvodnje, rasti produktivnosti dela in doseženih poslovnih rezultatov so delavci v TOZD in TOK s kooperanti in delavci DSSS sprejeli naslednjo delitev čistega dohodka za leto 1987:

ELEMENTI	v 000		
	Doseženo 31. 12. 86	Doseženo 31. 12. 87	Indeks 3/2
1	2	3	4
ČISTI DOHODEK	8.819.498	14.274.452	162
OD in splošna poraba	13.235.827	23.706.812	179
ČD za stan. potr. inv. SP	193.574	466.023	241
ČD za druge potr. inv. SP		33.411	
ČD za rezervni sklad	445.307	744.822	167
Prisp. SIS mat. proizv.	577.147	592.985	103
ČD za izb. mat. osn. dela za nova del. mesta	99.946	163.448	164
ČD za posl. sklad obv. posojila	245.417	895.726	365
za TO	2.841.778	1.442.344	51
PS iz neto revaloriz. prihodkov	1.015.026	10.573.812	

Za osebne dohodke in neposredno skupno porabo je razporejeno 10.099.140.097 din. V tem znesku so pokrite izplačane akontacije OD med letom, oblikovana sredstva za neposredno skupno porabo v višini din 210.459.000 ter din 666.779.747 kot osebni dohodek za gospodarjenje z družbenimi sredstvi, ki ga izplačamo kot individualno stimulacijo za IV. tromesečje v znesku din 336.301.401 in znesek 330.478.346 din kot OD za minulo delo

Za stanovanjsko izgradnjo je razporejeno din 466.023.000, kar je v skladu s SaS.

Sredstva za druge potrebe investicijske izgradnje v znesku din 33.411.000 so se formirala iz ostanka čistega dohodka v delovni skupnosti in se bodo za te potrebe združila na nivoju delovne organizacije.

Za rezerve razporejamo v skladu z zakonskimi določbami 744.822.000 din.

Prispevek SIS materialne proizvodnje v znesku 592.985.000 din je oblikovan skladno z obveznostmi po sprejetih SaS za SIS materialne proizvodnje, na nivoju republike in občine.

Po SaS za združevanje sredstev za odpiranje novih delovnih mest smo oblikovali din 163.448.000.

Tako ostane za poslovni sklad 2.338.070.000 din in sicer za posojila za manj razvite republike in avtonomne pokrajine din 895.726.000, za poslovanje v delovni organizaciji pa din 1.442.344.000, kar je le 51 % doseženega v lanskem letu.

Zaradi spremenjenega obračunskega sistema lahko rečemo, da so tako ugotovljena sredstva za poslovni sklad v delovni organizaciji slabo primerljiva s preteklim letom. Bolj realna je primerjava, če k tem sredstvom poslovnega sklada ustvarjenih z delitvijo čistega dohodka prištejemo še neto povečanje poslovnega sklada iz revalorizacijskih prihodkov v znesku din 10.573.812.000 in tako ugotovljena sredstva poslovnega sklada primerjana z lanskim letom kažejo na 209 % rast.

Končni poslovni rezultat lahko ocenimo tudi skozi bruto akumulacijo, ki je:

	v 000 din		
	1986	1987	Indeks
Amortizacija	1.660.500	3.270.749	197
Rezervni sklad	445.307	744.822	167
Obvezna posojila in združ.	345.364	895.726	365
Poslovni sklad	2.841.778	1.442.433	51
Skupaj	5.292.949	6.353.730	120
Poslovni sklad iz neto rev. prih.	1.015.026	10.573.812	
Skupaj	6.307.975	16.927.542	268

Doseženo bruto akumulacijo z neto povečanjem revalorizacijskega dela poslovnega sklada pa je brez dvoma tudi realno povečanje družbenih sredstev, ki jih imamo v upravljanju.

Glede na to smo z našimi rezultati še lahko zadovoljni.

Primerjava z lanskim letom kaže, da so naši osebni dohodki porasli za 120,2 %. Izplačani osebni dohodek na nivoju Slovenije znaša 271.063 din z rastjo 121 %.

Tako je naša rast skoraj na poprečju Slovenije in tako so naši osebni dohodki za 5,4 % realno nižji glede na stopnjo inflacije letos.

POSLOVNI REZULTATI TOZD

Poslovne rezultate TOZD, TOK in DSSS bomo ocenili glede na rezultate dosežene v preteklem letu po glavnih poslovnih kazalcih:

V indeksih 1987/86

TOZD	Proizv.	Zaposl.	Realizirana produkt.	Dohodek	PS z reval. povečanjem	Povp. neto OD na mes.
Tovarna krmil	101.9	103	105,7	166	280	223
Perutn. farme	102.4	105	99,2	146	375	225
Mesna industrija	108.3	108	104,0	163	215	225
TOK	105.5	103	102,1	163	508	215
Transservis	101.7	102	107,2	183	446	216
Commerce n	103.8	101	102,3	183	563	212
Ptujska tiskarna	103.1	100	79,6	246	687	228
Skupne službe	105.3	104	108,2	241		
DO	105.3	105	102,4	171	312	220

V preglednici se vidi, da sta fizični obseg proizvodnje oz. dejavnosti najbolj povečala TOZD Mesna industrija in TOK Kooperacija. Vendar, zaradi sorazmernega povečanja zaposlenosti v Mesni industriji je porast produktivnosti minimalen.

V TOZD Perutninske farme je porast zaposlenosti celo večja, zato produktivnost lanskega leta ni dosežena.

Rast dohodka je dokaj homogena, le da je sorazmerno skromna. Kot smo že rekli, je dohodek zaradi spremenjenega obračunskega sistema slabše primerljiv, pa ga uporabimo le za primerjavo med TO. Najvišjo rast ima TOZD Ptujska tiskarna, delno tudi zaradi najnižjega rezultata v preteklem letu. Primerljivejši je podatek oblikovanja poslovnega sklada z neto povečanjem revalorizacijskega dela za poslovni sklad.

Rast poprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka je dokaj usklajena. Odstopanja v glavnem izhajajo iz individualne stimulacije, ki bi pa morala biti še v večji meri odvisna od realnih proizvodnih rezultatov. Zato je treba pravilnik o stimulativnem nagrajevanju še dopolniti.

Splošna ocena poslovanja DO

Delovna organizacija je v letu 1987 povečala fizični obseg za 4,9 % v primerjavi z zastavljenim planom in za 5,3 % v primerjavi z letom 1986.

Produktivnost je v letu 1987 porasla za 2,4 % v primerjavi s planom in za 0,8 % v primerjavi z letom 1986.

Zelo dobri rezultati v reji piščancev so doseženi zlasti v drugi polovici leta, ko je bil zabeležen precejšnji napredek pri povečevanju povprečnih tež piščancev, znižanju konverzije in skrajšanju rejnega časa.

Trend rasti pri klobasičarskih izdelkih se je nadaljeval tudi v letu 1987 vendar z oscilacijami tržišča.

Nihanja na trgu povpraševanja so povzročale zaloge piščančjega mesa zlasti v začetku in proti koncu leta 1987.

Proizvodnja ni napredovala samo količinsko ampak tudi kakovostno. Prišlo je do precejšnje spremembe v strukturi proizvodov pri kosanem blagu.

Prodaji doma, ki je bila še kar zadovoljiva preko vsega leta z značilnostjo povečanega povpraševanja v letnih mesecih je sledil tudi izvoz. Ta je v primerjavi s planom pa tudi z letom 1986 porastel in se ponovno ustalil na višini predhodnih let.

To bi bile osnovne karakteristike poslovanja in doseženih rezultatov, ki najdejo svoj odraz tudi v ustvarjeni akumulaciji. Rezultat je zadovoljiv čeprav nas je novi obračunski sistem postavil v težavnejšo situacijo kot leto poprej, s čimer pa ne bi hotel reči, da ni realnejši. Doseženi rezultati so odraz različnih negativnih pa tudi pozitivnih premikov v gospodarjenju bili pa bi lahko boljši, če ne bi bil sistem gospodarjenja tako posplošen in neprilagojen in ne bi vseboval tako velikih, nelogičnih cenovnih razmerij pri vходу in izhodu surovin in blaga. Pri relativno velikem izvozu je zlasti negativno deloval nerealen tečaj dinarja in velike obremenitve pri uvozu surovin in ostalega materiala.

Motiviranost pri delu je bila še kar zadovoljiva, kar se kaže tudi v doseženem povprečju osebnih dohodkov, ki so s svojim stimulativnim delom omogočali nagrajevanje več in boljšega dela.

Leta 1987 so bile uspešno dokončane tudi priprave za nove investicije, ki smo jih v tem letu pričeli. Tu mislimo na izgradnjo klavnice in posodobitev v ostalih delih proizvodnje (TMK, Farma-provincie itd.)

Plan poslovanja za leto 1988 sprejet

Koncem leta 1987 smo v naši DO sprejeli I. del plana t. j. plan proizvodnje za vse TOZD in TOK za leto 1988. V delovni organizaciji smo si za leto 1988 zadali za cilj 4,4 % porast proizvodnje in 1 % rast produktivnosti.

Ob sprejemanju ZR za leto 1987 smo v vseh naših sredinah obravnavali in sprejemali tudi II. del plana — finančni plan za leto 1988.

Glede na to, da se I. del plana za leto 1988 že uresničuje naj zapišem le nekaj misli o pravkar sprejetem II. delu plana poslovanja za leto 1988.

II. del plana — finančni plan predstavlja finančno ovrednotenje fizičnega obsega proizvodnje za leto 1988.

Bistvena sestavina finančnega plana je določitev osnov za delovanje instrumentarija dohodkovnih odnosov v DO. Tako so osnovna sestavina II. dela plana kalkulacije planskih cen in cen za začasni obračun za leto 1988. Pri kalkulacijah smo izhajali iz cen surovin in materialov koncem leta 1987, za leto 1988 pa upoštevali resolucijske usmeritve, pričakovane podražitve v letu 1988 in usmeritve gospodarske politike za leto 1988. Za vse TOZD in TOK so kalkulacije cen izdelane na enakih osnovnih izhodiščih:

Za vse TOZD, TOK in DSSS ter delovno organizacijo kot celoto je izdelana planska bilanca uspeha v skladu s sedaj veljavno metodologijo BU. V DO je v primerjavi z letom 1987 planirana rast celotnega prihodka z indeksom 199. Planirani indeks rasti čistega dohodka znaša 197 in planirana rast mase osebnih dohodkov 199. Akumulacija v DO je planirana z indeksom 190.

Dodatki je potrebno, da je finančni plan za leto 1988 dokaj optimistično zastavljen. Planirani dohodek II, to je razlika med planskimi in dejanskimi cenami proizvodov januarja 1988 je v DO planiran v višini 6 milijard dinarjev. Dohodek III, to je tisti del zaslužka, ki ga pričakujemo kot pozitivno razliko med rastjo cen surovin in končnih proizvodov v DO pa je planiran v višini 9 milijard dinarjev.

Od ostalih pomembnejših sestavin finančnega plana je potrebno omeniti še:

Plan amortizacije, ki je izdelan za vsa osnovna sredstva v uporabi, pri izračunu pa so upoštewane predvidene nove

nabave med letom in aktiviranje osnovnih sredstev v izgradnji. Skupna planirana višina minimalne amortizacije v DO znaša 4,3 milijarde dinarjev in ima indeks 217. Poleg te pa je planirana še revalorizacijska amortizacija v višini 1,1 milijarde dinarjev.

Plan investicijskega in tekočega vzdrževanja je izdelan na osnovi ugotovljenih potreb TOZD, TOK in DSSS. Skupna vrednost planiranih sredstev v DO za leto 1988 znaša 4,4 milijarde dinarjev. Pri tem je potrebno dodati, da je v TOZD Perutninske farme plan razdeljen na dve prioriteti od katerih je prva v višini 357 milijonov dinarjev vkalkulirana, medtem, ko bo drugi del vključen v plan med letom v odvisnosti od dohodkovnega položaja DO oz. TOZD.

Plan stroškov katerih višino morajo v skladu z Družbenim dogovorom posebej sprejemati delavci (dnevnice, potni stroški, reklama, propaganda, reprezentanca.) so planirani skladno s pričakovanimi možnostmi in družbenimi usmeritvami v letu 1988. Do 30. 6. 1988 je potrebno upoštevati omejitve, ki jih je predpisal Zvezni izvršni svet.

Združevanje sredstev za potrebe DSSS v letu 1988 je planirano v višini 3,7 milijarde dinarjev, kar je za 105 % več od združevanja v letu 1987. Od tega skupnega zneska je planirano za potrebe skupne propagande in reklame v DO 62 milij. 619 tisoč in za potrebe skupne reprezentance 14 milij. 567 tisoč din. Plan združevanja po posameznih TOZD je izdelan po ključu, ki se v letu 1988 v bistvu ne spreminja in je odvisen od obsega del, ki jih DSSS opravlja za posamezne TO.

Plan koriščenje sredstev sklada skupne porabe za leto 1988 je izdelan v dveh delih. Prvi del je namenjen koriščenju po TOZD, drugi del pa je namenjen za združevanje in za dodeljevanje skupnih potreb v DO. V letošnjem planu sklada skupne porabe je del sredstev v višini 210.459.000,— din oblikovan po ZR 1987 razliko potrebnih sredstev pa bo potrebno formirati v letu 1988. Celotni plan sredstev skupne porabe za leto 1988 znaša 552 milijonov dinarjev. Oblikovanje sredstev za posamezne potrebe SSP je planirano v skladu z našimi samoupravnimi akti, novost predstavlja 2 milijona dinarjev za potrebe delovanja novo ustanovljenega kluba upokoencev.

Novost je tudi sprememba osnov za jubilejne nagrade in odpravnine. Za te namene ni več planiran enoten znesek za celo leto ampak se izračunava na osnovi določila SaS o skupnih osnovah in merilih za delitev ČD in OD v DO v odvisnosti od gibanja povprečnega OD v SRS med letom.

Običajno je bil v tem delu plana tudi plan investicijskih naložb. Plan investicij v letu 1988 predstavlja naložba rekonstrukcije in razširitev MI III. faza s predračunsko vrednostjo 69 milijard dinarjev. To je prioriteta naložba v letošnjem letu za katero bodo vse TOZD združevale svojo akumulacijo v letu 1988. Vse ostale investicije bodo odvisne od finančnih možnosti in nujnosti potreb o čemer bo sproti odločal Odbor za gospodarstvo.

Finančni plan je torej sprejet. Dejstvo je, da bo dejanski finančni rezultat med letom odvisen od dobrega dela,

doseganja dobrih proizvodnih rezultatov, ter prihranka pri stroških poslovanja na eni strani ter od cenovne politike na drugi strani. Zavedati se moramo, da je ekonomska politika enaka za vse udeležence in da bo boljše finančne rezultate dosegal tisti, ki bo imel boljše proizvodne rezultate dosežene z manjšimi stroški. K temu pa lahko prispeva vsak član naše DO na svojem delovnem mestu svoj prispevek in rezultati ne bi smeli izostati.

Velika finančna obremenitev za našo delovno organizacijo v letu 1988 in 1989 bo investicija v Mesni industriji, ki je tudi v slovenskem prostoru največja kmetijska naložba, za nas pa bo preko 20 milijard obvezne lastne udeležbe pomenilo veliko breme, ki ga bo potrebno prenesti v času gradnje in za kar bodo potrebna tudi določena odrekana.

Tone ČEH

Upokojenci DO Perutnina Ptuj so na prvem zboru upokojencev dne 30. 12. 1987 sprejeli naslednja pravila kluba

POVZETEK PRAVIL KLUBA UPOKOJENCEV PERUTNINE PTUJ

● Klub upokojencev Perutnine Ptuj (v nadaljnjem besedilu: klub) je skupnost delavcev Perutnine Ptuj, ki so pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja izpolnili in uveljavili v DO Perutnini Ptuj.

● Klub predstavlja predsednik izvršnega odbora, ki ga v primeru odsotnosti nadomešča njegov namestnik.

● Klub uresničuje naslednje smotre delovanja za svoje člane:

— organizira družabno življenje in tovariška srečanja,

— skrbi za reševanje socialno-zdravstvene problematike, solidarnostne pomoči članom kluba, sam in v sodelovanju z organi oz. službami DO in z drugimi pristojnimi organi,

— organizira športno in rekreativno dejavnost članov kluba,

— organizira kulturno prosvetno dejavnost članov kluba.

● Članstvo v klubu je prostovoljno. Član lahko postane vsak, kdor je bil upokojen v DO Perutnina Ptuj.

Člani kluba plačujejo članarino, ki jo vsako leto določi zbor kluba.

● Članstvo v klubu ne izključuje včlanjenega v druge organizacije upokojencev.

● Člani kluba imajo predvsem naslednje pravice in obveznosti:

— da aktivno sodelujejo v organih, krožkih ali sekcijah kluba in sodelujejo pri oblikovanju programa, vsebine dela in načina njegovega uresničevanja,

— da se neposredno angažirajo pri uresničevanju sprejetih stališč in sklepov,

— da dobijo pomoč pri reševanju svojih življenjskih problemov,

— da po svojih nagnjenjih in interesih sodelujejo v posameznih aktivnostih interesnih področij, krožkov ali sekcij,

— da prisostvujejo na organiziranih proslavah, družabnih, rekreacijskih in športnih prireditvah in drugih oblikah družabnega življenja kluba,

— da redno prejemajo Ptujski perutninar in dopisujejo vanj,

— da koristijo proste počitniške kapacitete Perutnine Ptuj izven glavne sezone,

— da so v okviru možnosti deležni preventivnega zdravstvenega oddiha v zdravilišču.

● Delo kluba je organizirano v interesnih področjih ali sekcijah, ki se oblikujejo glede na postavljene smotre kluba, kot so navedene v 3. členu teh pravil v skladu s potrebami in interesi članov.

● Klub ima svoje organe:

— zbor,

— izvršni odbor,

— nadzorni odbor,

— tovariško razsodišče.

● Zbor je najvišji organ in so mu za svoje delo odgovorni vsi ostali organi kluba. Vodi ga delovno predsedstvo, ki ga sestavljajo predsednik in dva člana ter se voli javno na predlog prisotnih članov.

● Zbor kluba (letni zbor ali izredni zbor) sestavljajo vsi upokojenci Perutnine Ptuj, ki so včlanjeni v klub.

● Letni zbor se sklicuje enkrat letno, praviloma pred koncem koledarskega leta.

● Zbor je sklepčen, če je prisotnih več kot polovica članov kluba. Zbor je tudi sklepčen ob vsaki udeležbi po preteku pol ure od napovedanega časa začetka zбора.

Sklepi so sprejeti, če je zanje glasovala večina vseh navzočih članov.

● Sklepi zbora se objavljajo v internem glasilu Perutnine Ptuj.

● Mandatna doba izvršnega odbora, nadzornega odbora in tovariškega razsodišča je dve leti.

Po izteku mandatne dobe so lahko člani izvršnega odbora, nadzornega odbora in tovariškega razsodišča ponovno izvoljeni za isto funkcijo.

● Izvršni odbor sestavljajo:

— predsednik,

— namestnik predsednika,

— tajnik,

— blagajnik,

— člani izvršnega odbora, ki so po funkciji vodje interesnih dejavnosti.

● Nadzorni odbor ima tri člane, tovariško razsodišče ima tri člane.

● Izvršni odbor skrbi za uresničitev nalog po letnem programu dela in sklepov zbora, vodi evidenco članstva, odobrava morebitne solidarnostne pomoči, obvešča članstvo o svojem delu na sejah, sprejema sklepe in priporočila za tekoče delo.

Izvršni odbor kluba sprejema svoje odločitve na sejah z večino glasov navzočih članov izvršnega odbora.

● Predsednika in člane izvršnega odbora, izvolijo člani kluba na zboru.

● Člani izvršnega odbora, ki so vodje interesnih dejavnosti, so dolžni:

1. organizirati sekcije, krožke ali druge oblike delovanja za izvajanje posameznih dejavnosti,

2. sestaviti program dela in organizirati delovanje na področju za katerega so odgovorni,

3. usklajevati delovanje svojega področja z interesi delovne organizacije,

4. poročati o delu in problemih na področju, ki ga vodijo in predlagati nove oblike dela,

5. opravljati druge dejavnosti, ki jih zahteva izvajanje interesne dejavnosti.

● Izvršni odbor je dolžan na seje povabiti tudi člane nadzornega odbora.

● Nadzorni odbor ima tri člane in nadzoruje delo kluba. Enkrat letno daje poročilo zboru kluba.

● Tovariško razsodišče ima tri člane in rešuje morebitne spore v klubu.

● Pravila kluba veljajo takoj po sprejemu na zboru, spremembe in dopolnitve se opravijo in sprejmejo po istem postopku kot pravila.

*Ob dnevu žena iskreno čestita upokojenkam in bralkam
Perutninacija, Izvršni odbor kluba upokojencev*